

БУТТЯ

Створення світу

1 Напочатку Бог створив Небо та землю. **2** А земля була пуста та порожня, і темрява була над безоднею, і Дух Божий ширяв над поверхнею води. **3** І сказав Бог: «Хай станеться світло!» І сталося світло. **4** І побачив Бог світло, що добре *воно*, — і Бог відділив світло від темряви. **5** І Бог назвав світло: „День“, а темряву назвав: „Ніч“. І був вечір, і був ранок, — день перший. **6** І сказав Бог: „Нехай станеться твердь¹ посеред води, і нехай відділяе вона між водою й водою.“ **7** І Бог твердь учинив, і відділив воду, що під твердю вона, і воду, що над твердю вона. І сталося так. **8** І назвав Бог твердь „Небо“. І був вечір, і був ранок — день другий. **9** І сказав Бог: „Нехай збереться вода з-під неба до місця одного, і нехай суходіл стане видний“. І сталося так. **10** І назвав Бог суходіл: „Земля“, а місце зібрання води назвав: „Море“. І Бог побачив, що добре *воно*. **11** І сказав Бог: „Нехай земля вродить траву, ярину, що насіння вона розсіває, дерево овочеве, що за родом своїм плід приносить, що в ньому насіння його на землі“. І сталося так. **12** І земля траву видала, ярину, що насіння розсіває за родом її, і дерево, що приносить плід, що насіння його в нім за родом його.

¹ Неєм 9,6; Єр 32,17; Ів 1,1; Дії 17,24; Євр. 1,10, 11,3. ² Іс 40,13; Пс 33,6; Дан 2,6. ³ Іс 45,7; ⁴ Кор 4,6. 41,18. ⁵ Пс 74,16. ⁶ Єр 51,16; Пс 148,4. ⁹ Йов 38,8; Пс 33,7. ¹¹ Лк 6,44. ¹⁴ Пс 74,17, 104,19. 136,7. ¹⁶ Пс 136,8, 9, 18 1,4. ²⁰ 2,19; ⁵ М 4,17. ²¹ Йов 40,25; Пс 104,26. ²² 1,28, 8,17, 9,1, 7. ²⁵ Йов 12,7. ²⁶ 3,22, 5,1, 9,6; Пс 8,6, 82,6; Екл 3,19; 1 Кор 1,7.

¹ Твердь, щось твердо усталене, фірмамент, звід небесний, небозвід.

І Бог побачив, що добре *воно*. **13** І був вечір, і був ранок, — день третій. **14** І сказав Бог: „Нехай будуть світила на тверді небесній для відділення дня від ночі, і нехай вони стануть знаками, і часами умовленими, і днями, і роками. **15** І нехай вони стануть на тверді небесній світилами, щоб світити над землею“. І сталося так. **16** І вчинив Бог обидва світила великі, — світило велике, щоб воно керувало днем, і світило мале, щоб керувало ніччю, також зорі. **17** І Бог умістив їх на тверді небесній, щоб світили вони над землею, **18** і щоб керували днем та ніччю, і щоб відділювали світло від темряви. І Бог побачив, що *це* добре. **19** І був вечір, і був ранок, — день четвертий. **20** І сказав Бог: „Нехай вода вироїть дрібні істоти, душу живу, і птаство, що літає над землею під небесною твердю“. **21** І створив Бог риби великі, і всяку душу живу плазуючу, що її вода вироїла за їх родом, і всяку пташину крилату за родом її. І Бог побачив, що добре *воно*. **22** І поблагословив їх Бог, кажучи: „Плодіться й розмножуйтеся, і наповнюйте воду в морях, а птаство нехай розмножується на землі! **23** І був вечір, і був ранок, — день п'ятий. **24** І сказав Бог: „Нехай видасть земля живу душу за родом її, худобу й плазуюче, і зємну звірину за родом її“. І сталося так. **25** І вчинив Бог зємну звірину за родом її, і худобу за родом її, і все зємне плазуюче за родом його. І бачив Бог, що добре *воно*.

Створення людини

26 І сказав Бог: „Створімо людину за образом Нашим, за подобою Нашою, і хай панують над морською рибою, і над птаством небесним, і над худобою, і над усією

землею, і над усім плазуючим, що плазує по землі". 27 І Бог на Свій образ людину створив, на образ Божий її Він створив, як чоловіка та жінку створив їх. 28 І поблагословив їх Бог, і сказав Бог до них: „Плодіться й розмножуйтеся, і наповняйте землю, оволодійте нею, і пануйте над морськими рибами, і над птаством небесним, і над кожним плазуючим живим на землі!" 29 І сказав Бог: „Оце дав Я вам усю ярину, що розсіває насіння, що на всій землі, і кожне дерево, що на ньому плід деревний, що воно розсіває насіння, — нехай буде на їжу *це* вам! 30 І зёмній усій звірині і всьому птаству небесному, і кожному, що плазує по землі, що душа в ньому жива, — уся зелень яринна на їжу *для них*." І сталося так. 31 І побачив Бог *усе*, що вчинив. І ото, — вельми добре *воно!* І був вечір, і був ранок, — день шостий.

Бог освячує сьомий день. Друге оповідання про створення світу

2 І були скінчені небо і земля, і все воїнство¹ їхнє. 2 І скінчив Бог дня сьомого працю Свою, яку Він чинив. І Він відпочив у дні сьомім від усієї праці Своєї, яку був чинив. 3 І поблагословив Бог день сьомий, і його освятив, бо в нім відпочив Він від усієї праці Своєї, яку, чинячи, Бог був створив. 4 Це ось походження неба й землі, коли створено їх, у дні, як Господь Бог создав небо та землю. 5 І не було на землі жодної польової рослини, і жодна ярина польова не росла, бо на землю дощу Господь Бог не давав, і не було людини, щоб порати землю. 6 І пара з землі підіймалась, і напувала всю землю.

Ще оповідання про створення людини. Рай

7 І створив Господь Бог людину з пороку зёмного. І дихання життя вдихнув у ніздрі її, — і стала людина живою душею. 8 І насадив Господь Бог рай у Едені² на сході,

і там осадив людину, що її Він створив. 9 І зростив Господь Бог із землі кожне дерево, принадне на вигляд і на їжу смачне, і дерево життя посеред раю, і дерево Пізнання добра і зла.

10 І річка з Едену виходить, щоб поїти рай. І звідти розділюється і стає чотирма початками. 11 Імення одному Пішон, — оточує він усю землю Хавіла, де є золото. 12 А золото тієї землі добре; там бделій і камінь онікс. 13 Ім'я ж другої річки Гіхон, — вона оточує весь край Етіопії. 14 А ім'я річки третьої — Тигр, — вона протікає на сході Ашшурю. А річка четверта — вона Ефрат.

15 І взяв Господь Бог людину, і в еденському раї вмістив був її, щоб порала його та його доглядала. 16 І наказав Господь Бог Адамові, кажучи: „Із кожного дерева в Раї ти можеш їсти. 17 Але з дерева знання добра й зла — не їж від нього, бо в день їди твоєї від нього ти напевно помреш!"

18 І сказав Господь Бог: „Не добре, щоб бути чоловіку самотнім. Створю йому поміч, подібну до нього". 19 І вчинив Господь Бог із землі всю польову звірину, і все птаство небесне, і до Адама привів, щоб побачити, як він їх кликатиме. А все, як покличе Адам до них, до живої душі — воно ймення йому. 20 І назвав Адам імена всієї худоби, і птаству небесному, і всій польовій звірині. Але Адамові помочі Він не знайшов, щоб подібна до нього була. 21 І вчинив Господь Бог, що на Адама спав міцний сон, — і заснув він. І Він узяв одне з ребер його, і тілом закрав його місце. 22 І перетворив Господь Бог те ребро, що взяв із Адама, на жінку,

27 2.7, 5.2, 6.19; Мт 19.4. 28 1.22; Євр 2.7. 29 9.3; Рим 14.2. 31 Пс 104.24; 1 Тим 4.4.

1 5 М 4.19; 2 Цар 21.3; Єр 33.22. 2 2 М 20.11, 31.17. 3 Євр 4.4. 5 Йов 38.26, 27. 7 1.27, 3.19; 2 М 32.4; 1 Кор 15.45. 8 3.23; Псн 4.5, 16; Іс 51.3; Єз 31.9. 9 Пр 3.18; Об 2.7, 22.2. 12 2 М 28.9. 13, Іс 18.1. 14 16.18; 5 М 1.7; Дан 10.4. 15 3.23. 18 Екл. 4.9; Пс 70.6. 19 1.20. 21 15.13.

¹ Воїнство — світिला небесні.

² Еден — примісний, ніжний, делікатний.

і привів її до Адама. 23 І промовив Адам: „Оце тепер вона — кість від костей моїх, і тіло від тіла мого. Вона чоловіковою¹ буде зватися, бо взята вона з чоловіка. 24 Покине тому чоловік свого батька та матір свою, та й пристане до жінки своєї, — і стануть вони одним тілом“. 25 І були вони нагі обоє, Адам та жінка його, і вони не соромились.

Прабатьківський гріх

3 Але змії був хитріший над усю польову звірину, яку Господь Бог учинив. І сказав він до жінки: „Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю?“ 2 І відповіла жінка змієві: „З плодів дерева раю ми можемо їсти, 3 але з плодів дерева, що в середині раю, — Бог сказав: „Не їжте із нього, і не доторкайтесь до нього, — щоб вам не померти“. 4 І сказав змії до жінки: „Умерти — не вмерете! 5 Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, і станете ви, немов Боги, знаючі добро й зло“. 6 І побачила жінка, що дерево добре на їжу, і принадне для очей, і пожадане дерево, щоб набути знання. І взяла з його плоду, та й з'їла, і разом дала теж чоловікові своєму, — і він з'їв. 7 І розкрилися очі в обох них, і пізнали, що нагі вони. І зшили вони фігові листя, і зробили опаски собі.

Божий присуд і обітниця Спасителя

8 І почули вони голос Господа Бога, що по раю ходив, як повіяв денний холодок. І сховався Адам і його жінка від Господа Бога се-

ред дерев раю. 9 І закликав Господь Бог до Адама, і до нього сказав: „Де ти?“ 10 А той відповів: „Почув я Твій голос у раю — і злякався, бо нагий я, — і сховався“. 11 І промовив Господь: „Хто сказав тобі, що ти нагий? Чи ти не їв з того дерева, що Я звелів був тобі, щоб ти з нього не їв?“ 12 А Адам відказав: „Жінка, що дав ти її, щоб зо мною була, вона подала мені з того дерева, — і я їв“. 13 Тоді Господь Бог промовив до жінки: „Що це ти наробила?“ А жінка сказала: „Змії спокусив мене, — і я їла“. 14 І до змія сказав Господь Бог: „За те, що зробив ти оце, то ти проклятий над усю худобу, і над усю звірину польову! На своїм череві будеш плазувати, і порох ти їстимеш у всі дні свого життя. 15 І Я покладу ворожнечу між тобою й між жінкою, між насінням твоїм і насінням її. Воно зітре тобі голову, а ти будеш жалити його в п'яту“. 16 До жінки промовив: „Помножуючи, помножу терпіння твої та болі вагітності твоєї. Ти в мукх родитимеш діти, і до мужа твого пожадання твое, — а він буде панувати над тобою“. 17 І до Адама сказав Він: „За те, що ти послухав голосу жінки своєї та їв з того дерева, що Я наказав був тобі, говорючи: „Від нього не їж“, — проклята через тебе земля! Ти в скорботі будеш їсти від неї всі дні свого життя. 18 Тернину й осот вона буде родити тобі, і ти будеш їсти траву польову. 19 У поті свого лица ти їстимеш хліб, аж поки не вернешся в землю, бо з неї ти взятий. Бо ти порох, — і до пороку вернешся“.

Вигнання з еденського раю

20 І назвав Адам ім'я своєї жінці: Єва,² бо вона була мати всього живого. 21 І зробив Господь Бог Адамові та жінці його одягу шкур'яну — і зодягнув їх.

22 І сказав Господь Бог: „Ось став чоловік, немов один із Нас, щоб знати добро й зло. А тепер коли б не простяг він своєї руки, і не

24 Мт 19.5.

1 Об 12.19, 20. 4 2 Кор 11. 3; 1 Тим 2.14. 5 3.22. 7. 2.25.

11 2.16, 17. 13 2 Кор 11.3, 14. 14 Мих 7.17.

15 Мт 3.7; Євр 2.14, 15. 16 4.7; Писн. 7.1;

1 Кор 11.3. 17 Рим 8.10, 20, 21. 19 1.26, 2.7;

2 Сол 3.8.

21 2 М 29.8. 22 1.26, 5.1; Пс 8.6, 82.6.

¹ Чоловікова, чоловічниця — жінка.

² Цебто життя, жива.

взяв з дерева життя, і щоб він не з'їв, — і не жив повік віку“. 23 І вислав його Господь Бог із еденського раю, щоб порати землю, з якої узятий він був. 24 І вигнав *Господь Бог* Адама. А на схід від еденського раю поставив Херувима і меча полум'яного, який обертався навколо, щоб стерегти дорогу до дерева життя.

УКРАЇНСЬКЕ БІБЛІЙНЕ ТОВАРИСТВО
Київ 1995

© УКРАЇНСЬКЕ БІБЛІЙНЕ ТОВАРИСТВО 1995